

Intel·ligència. Magnífica cosa entre gent que tinguin fe en un resultat anc que sia anant-hi cada u per vies distintes, mes no oposades. Es com si diguéssim el primer grau de la col·laboració. Les intel·ligències són més aviat espontànies que producte d'un pacte.

Col·laboració. Aixó sí, però ¿col·laborar en qué? Perquè per a col·laborar a la realització de qualsevol cosa deu preexistir la cosa i algú que ja l'hagi començada. Quan sapiguem uns dels altres ço en que treballem, podrem col·laborar els uns a les obres dels altres.

IV

DE LA JERARQUIA DINS ELS GRUPS POLÍTICS.

Hi ha grups polítics de diverses condicions. Si és de masses sense direcció ni norma, és una turba-multa. Si és d'homes inconcients al servei d'un capítost, és un remat. Sols és digne i útil un grup polític quan dins seu hi ha establerta una jerarquia.

Ço vol dir que el grup sigui orgànic. Un grup polític necessita, per a l'acció, els seus obrers i els seus enginyers. Naturalment que sense direcció no hi pot haver unitat d'acció ni disciplina, car precisament la missió de la direcció és la de procurar que l'esforç de tots vagi canalitzat vers un fi comú. La jerarquia ademés, porta anexa la responsabilitat, i la responsabilitat, justament repartida, entona el conjunt, el dignifica i el fa apte.

V

PER A DISCÓRRER, EN POLÍTICA, AMB ACERT ÉS NECESSARI PARTIR DE LA PERCEPCIÓ EXACTA D'UN FET CONCRET.

Quantes discussions inútils, quantes desviacions enutjoses si no es segueix aquesta norma! ¿que'n fan de pena els que s'escarracen volentvos convèncer d'una cosa que en realitat no existeix!

A vegades és la passió la que fa que un se engresqui fent castells enlaira sobre una cosa imaginària, però altres vegades és la simple peresa de fer una senzilla reconstitució de fets.

Quan és la passió, s'aparten instintivament els ulls de la veritat perquè aquesta situa les coses de manera oposada a la que un voldria. En

aquest cas és lamentable que's perdi de vista la realitat, però hi ha una excusa molt humana.

Quan és simplement peresa té menys explicació i n'hi ha per posar a prova la paciència del que té de sofrir-ne les conseqüències.

Suposem que el grup polític A i el grup polític B, estaven coaligats des de molt temps i que un dia el grup A diu al grup B que ha decidit anar per les seves donant per interrompuda la coalició. Suposem que el grup A mai mes es comunica amb el grup B ni li demana res absolutament. Suposem que el grup B en ús de la seva llibertat tira els seus plans i decideix obrar definitivament per compte propi.

Tot aixó suposat que fos cert, ¿hi ha ningú que pugui criticar al grup B perquè no espera a disposar les seves coses fins a saber lo que opina el grup A?

Doncs, sí senyors, ¿hi ha qui'l critica!

VI

LA POLÍTICA ÉS L'ART DE CONÈIXER I DE CONDUIR LA MULTITUT O LA PLURALITAT. LA GLORIA D'AQUESTA ART ÉS DE CONDUIR AQUELLA MULTITUT, NO PAS AON ELLA VOL NI AON UN VOLDRIA, SINÓ AON CAL QUE VAGI.—(J. JOUBERT.)

Parem atenció a la definició joubertiana de la política. «Art de conduir la pluralitat aon cal que sia conuida». Guia la pluralitat aquell qui escriu una novel·la com el pintor qui decora els murs d'una estancia. Se guia a la multitut escrivint de moral com escrivint d'eleccions.

Però veus aquí el Romanticisme amb son culte a l'individualitat, al geni, allunyant els elements intel·lectuals de la societat, de la col·laboració. I—això més exacerbat en els pobles febles—deixant el poder en mans de la petitesa mental. D'aquí una escissió funesta entre els millors elements intel·lectuals i els elements polítics. Les «idees polítiques» foren incoherències o vaguetats. Política volia no més dir: Degradació moral, per tant; no pensar en la millora, sinó en la victòria.

Contra aqueixa degradació. Col·laboració, col·laboració en tota cosa. Reunió dels treballadors dispersos a les Escoles. Consorci entre les art i els oficis. Conciència de responsabilitat social. Amor a l'ofici. Que tothom, dins els seus límits, per la seva tècnica propia, faci obra de govern.